

Çağrı Metni

8. Ortadoğu’da Siyaset ve Toplum Kongresi

Değişen Uluslararası Düzen ve Ortadoğu: Geleceğe Dönüş mü?

Sakarya Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsü tarafından iki yılda bir düzenlenen 8. Ortadoğu’da Siyaset ve Toplum Kongresi, 8–9 Ekim 2026 tarihlerinde gerçekleştirilecektir. Kongre, 8 Ekim 2026’da Sakarya Üniversitesi Turgut Özal Kongre Merkezi’nde başlayacak ve 9 Ekim’de çevrimiçi (online) panellerle devam edecektir. “Değişen Uluslararası Düzen ve Ortadoğu: Geleceğe Dönüş mü?” ana temasıyla düzenlenen Kongre; Ortadoğu’da siyaset, ekonomi, toplum, güvenlik ve uluslararası ilişkiler üzerine çalışan akademisyenleri bir araya getirmeyi amaçlamaktadır.

Ortadoğu, günümüz uluslararası siyasetinde merkezi önemini korumaktadır. İsrail’in Gazze’den İran’a uzanan ABD destekli askeri operasyonları, bölgesel düzenin yeniden yapılandırılmasına ilişkin temel tartışmaları açarken istikrar ve devlet kapasitesi odaklı geleneksel yaklaşımların eleştirel bir biçimde yeniden incelenmesini teşvik etmektedir. Bu gelişmeler, doğrudan sürdürülebilir bir düzen arayışına işaret etmekten ziyade değişen güvenlik dengelerinden ittifak dinamiklerine ve bölgesel anlaşmazlıklardan devlet egemenliğine yönelik yapısal eleştirilerle belirginleşen karmaşık bir tarihsel ortam içinde vuku bulmaktadır. Günümüz Ortadoğu coğrafyası, dışarıdan dayatılan siyasal tasarım modelleri ile yerel siyasi gerçeklikler arasında bir gerilime sahne olmaktadır. Dönüşen diplomatik ilişkiler ve yeni ortaklık örüntüleri, geleneksel nüfuz alanlarını yeniden tanımlarken dış müdahale mekanizmaları, ekonomik yeniden yapılanma süreçleri ve bölgesel parçalanma saikleri, devlet özerkliğinin ve egemenliğinin sınırlarını yeniden şekillendirmeye devam etmektedir. Tüm bu gelişmeler, Ortadoğu’nun yalnızca kısa vadeli krizler üzerinden anlaşılamayacağını, bölgeyi biçimlendiren daha derin tarihsel, kurumsal ve jeopolitik yapılar merceğinden incelenmesi gerektiğini göstermektedir. Bu bağlamda Ortadoğu’nun çok katmanlı yapısı, indirgemeci açıklamalara, konjonktürel politik söylemlere ve kriz merkezli anlatılara hapsolmayan yaklaşımlara ihtiyaç duymaktadır.

Ortadoğu Kongresi farklı teorik, metodolojik ve ampirik çalışmalar için disiplinler arası bir platform oluşturmayı amaçlamaktadır ve uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, sosyoloji, tarih, iktisat, politik ekonomi, güvenlik çalışmaları, hukuk, göç çalışmaları ve ilgili diğer alanlardan gelecek tüm çalışmalara kapılarını açmaktadır. Kongre, açılış konuşması, paneller, bildiri sunumları ve akademik tartışmalar aracılığıyla, kırılgan ve değişen uluslararası düzen içinde Ortadoğu’nun daha derin bir tarihsel birikime ve analitik zemine dayanan bir anlayışla kavranmasına katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Amacımız yalnızca güncel gelişmeleri tartışmak değil, aynı zamanda bölgesel düzenin sorgulandığı, yeniden üretildiği ve dönüştürüldüğü daha geniş yapısal örüntüleri incelemektir.

Bilim insanlarını, araştırmacıları ve lisansüstü öğrencileri bildiri ve panel önerilerini sunmaya davet ediyoruz. Aşağıda yer alan temalar birer rehber niteliğinde olup konunun farklı boyutlarını ele alan tüm özgün katkılar memnuniyetle kabul edilecektir.

Kongre Temaları

Kongre, aşağıdaki tematik alanlarla sınırlı olmamak üzere, bu alanlara ilişkin özgün araştırma bildirilerini kabul etmektedir:

- **Uluslararası İlişkilerde Ortadoğu'yu Teorileştirmek**
(Küresel Uluslararası İlişkiler, postkolonyal ve dekolonyal yaklaşımlar, tarihsel sosyoloji, eleştirel güvenlik çalışmaları)
- **Devlet Oluşumu, Yönetişim ve Savaş Sonrası Devlet İnşası**
(otoriter dayanıklılık, rejim dönüşümü, meşruiyet, devlet kapasitesi)
- **Devlet Dışı Aktörlerden Devletlere: Quo Vadis?**
(silahlı gruplar, milisler, sivil toplum, dinî hareketler, diasporalar)
- **Bölgesel Düzen, Diplomasi ve İttifak Siyaseti**
(bölgeselcilik, normalleşme süreçleri, arabuluculuk, çok taraflı kurumlar)
- **Savaş, Çatışma ve Uluslararası Hukuk: Ortadoğu'yu Ne Bekliyor?**
(iç savaşlar, vekâlet savaşları, güvenlikleştirme, çatışma çözümü, çatışma sonrası yönetim, barış inşası)
- **Ortadoğu'da Politik Ekonomi ve Kalkınma**
(rantier ekonomi, enerji politikaları, yaptırımlar, eşitsizlik, krizler, reform)
- **Büyük Güçler ile Bölge Devletleri Arasındaki İlişkilerin Değişen Niteliği**
(ABD, Çin, Rusya, AB: stratejik rekabet, çok kutupluluk)
- **Bölgesel Güçlerin Küresel Etkileri**
(Körfez, Levant, Doğu Akdeniz, Kuzey Afrika)
- **Siyasal Değişim ve Toplumsal Hareketler**
(çekişmeli siyaset, devrim ve karşı devrim, dijital mobilizasyon)
- **Kimlik, İdeoloji ve Siyasal Hareketler**
(mezhepçilik, milliyetçilik, din, etnisite, popülizm)
- **Medya, İletişim ve İktidar**
(dijital medya, anlatılar, propaganda, kamuoyu, söylem)
- **Göç, Mülteciler ve Zorla Yerinden Edilme**
(insani yönetim, entegrasyon, diasporalar, gündelik yaşam, sınır rejimleri)
- **Toplumsal Cinsiyet ve Siyaset**

(feminist yaklaşımlar, toplumsal cinsiyete dayalı yönetim, vatandaşlık, emek, haklar)

- **Çevre ve İklim Değişikliği**
(su politikaları, iklim güvenliği, çevresel yönetim, kaynak çatışmaları)
- **Değişen Küresel Bağlamda İsrail–Filistin Çatışması**
(uluslararası hukuk, işgal, direniş, diplomasi, küresel anlatılar, İsrail saldırganlığının yeni boyutları)
- **Tarih, Arkeoloji ve Siyaset**
(arkeopolitik, tarih yazımı, hafıza siyaseti, kültürel miras ve kimlik)

Bildiri Gönderim Kuralları ve Genel İlkeler

- Kongrenin resmî dilleri Türkçe ve İngilizcedir.
- Bireysel bildiri önerileri; araştırma sorusunu, teorik çerçeveyi, yöntemi, temel argümanı ve beklenen bulguları ortaya koyan 300–400 kelimelik bir özet içermelidir.
- Panel önerileri bildirilerden oluşmalı ve panelin entelektüel bütünlüğünü, teorik katkısını ve Kongre temalarıyla ilişkisini açıklayan 400–500 kelimelik bir panel özeti içermelidir.
- Bildiri özetleri ve panel önerileri, ilan edilen son başvuru tarihine kadar kongre web sitesinde yer alan çevrim içi başvuru formu aracılığıyla ilan edilen son başvuru tarihine (21 Ağustos 2026) kadar gönderilmelidir.
- Gönderilen tüm özetler, çift kör hakemlik süreci kapsamında değerlendirilecektir.
- Türkiye merkezli araştırmacıların katılımı, toplam katılımcı sayısının %45'i ile sınırlandırılacaktır.
- Özetleri kabul edilen katılımcılar, 4.000–6.000 kelime aralığında olması beklenen tam metinlerini göndermeye davet edilecektir. Kabul edilen bildiriler, ek editöryal değerlendirme ve hakemlik sürecine tabi olmak kaydıyla, *Kongre Tam Metin Kitabı*'nda veya *Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi*'nde yayımlanmak üzere değerlendirilebilecektir. Tam metinler 25 Eylül 2026 tarihine kadar gönderilmelidir.
- Kabul edilen bildiriler için katılım ücreti, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için ₺2.000; uluslararası katılımcılar için €45 / \$50 olarak belirlenmiştir.
- Kabul edilen bildiriler için öğrenci kayıt ücreti, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrenciler için ₺1.000; uluslararası öğrenciler için €35 / \$40 olarak belirlenmiştir.

- İki veya daha fazla katılımcılı bildirilerde sunum başına ücret ödenecektir. Ödemenin tek bir katılımcının adı üzerinden yapılması gerekli ve yeterlidir.
- Kabul edilen bildiriler için kabul mektupları 11 Eylül 2026 tarihinde gönderilecektir.